

Konsekvensanalys gällande situationen på förskolorna i Katrineholm

Barnens arbetsmiljö

Förskolan ska lägga grunden till barnens lärande. Vi anser att det finns en koppling kring förskole-barnens arbetsmiljö och låg måluppfyllelse i Katrineholms grundskolor. Barnen ska från 1 års ålder skapa relationer med många barn och vuxna. Barnen arbetar för att få uppmärksamhet från de vuxna och utrymme för att leka och lära. De möter ständigt nya vikarier. Många barn har långa dagar i förskolan. Barn med sociala svårigheter i samspelet med kamraterna ökar. Personalen har möjlighet att ta rast, det har inte barnen.

Vi har tagit fram statistik över antal barn i grupperna den **15 mars 2018**:

Hela kommunen	20,6 barn/avdelning
Centralorten	21,2 barn/avdelning

Personaltätheten är den samma men antal barn har ökat. Skolverkets statistik visar att Katrineholm är bland de kommuner som har störst barngrupper i Sverige. (se bilaga 2)

Antal bitningar och andra tillbud i förskolorna under 2017:

92 bitningar av 26 barn
226 tillbud

Förskolans uppdrag växer

Förskollärarna (3,5 års högskoleutbildning) har ett särskilt och övergripande ansvar för undervisningen enligt läroplanen. De ansvarar även för att dokumentera och analysera för det enskilda barnet och hela gruppen. Förskollärare har många administrativa uppgifter (se bilaga 1.) Samtidigt har kraven ökat för all personal i förskolan på annan dokumentation såsom rapportering av tillbud och incidentrapporter i LISA, Hypernet, IST Lämna/Hämta, Lärknuten, schemaläggning i TimeCare m.m. Allt detta innebär att tid tas från barnen.

Katrineholms förskolor saknar idag **38 förskollärare**. Ytterligare **26 förskollärare** behöver rekryteras p.g.a pensionsavgångar samt start av nya förskolor under 2018.

Personalens sjukfrånvaro ökar

Sjukfrånvaro i Katrineholms kommun:

2016	11,6 %
2017	12,6 %

Vi ser att både korta- och långtidssjukskrivningar ökar. Vi kan tydligt se att barnskötarna och utbildade står för korttidssjukskrivningen. De långtidssjukskrivna är framförallt förskollärare. I medarbetarenkätorna ser vi tydligt att stress är en stor bidragande faktor till sjukskrivning. Många förskollärare vittnar om att de känner sig otillräckliga. De stora barngrupperna med långa dagar för barnen innebär att bemanningen inte räcker till för alla arbetsuppgifterna. Personalen tvingas prioritera bort planering, reflektion. Detta bidrar i sin tur till att det systematiska kvalitetsarbetet blir lidande. Det blir tydligt att förskolan inte klarar de krav som lagen ställer på verksamheten.

Städning

Förskolans personal har förutom det pedagogiska ansvaret, fått uppgiften att regelbundet dammsuga mattor och rengöra leksaker. Förskolechefer har tagit fram rutiner enligt lagkrav från Miljö & Hälsa för dessa uppgifter, rutiner som vi vet att personalen inte har

möjlighet att fullfölja. Stämningen från kommunen sker mitt under pågående verksamhet, vilket gör att man inte kan använda lokalerna till undervisning.

Lokalytor

Socialstyrelsen rekommenderar 7,5 kvm inomhusyta/barn. I Katrineholm ligger vi långt över dessa rekommendationer:

Tjädern

3 avdelningar, varje avdelning är 79,2 kvm. Det innebär att det finns plats för totalt 10,6 barn x 3 avdelningar = **32 barn enligt rekommendationerna. Idag går det 63 barn på Tjädern.**

Stavstugan

6 avdelningar, varje avdelning är 76,5 kvm. Det innebär att det finns plats för totalt 10,2 barn x 6 avdelningar = **61 barn enligt rekommendationerna. Idag går det 125 barn på Stavstugan.**

Kommunala beslut som påverkar förskolan

Två saker som påverkar förskolan är *Heltid som norm* och *Semesterväxling*. Heltid som norm kommer att genomföras i hela Sverige senast 2021. Reformen bygger på att all personal erbjuds heltidstjänster men att tjänsterna kan ligga på flera enheter eller flera förvaltningar. Att kombinera tjänster är svårt för förskolan eftersom behovet av personal ligger under samma tid på dagen. Heltid som norm innebär även att de som har valt att arbeta deltid inte får arbeta mer. Det gör att enbart de som arbetar heltid får göra övertid. Detta leder till en mycket pressad situation för en redan hårt prövad personal.

För att vara en attraktiv kommun har anställda fått möjlighet till mer ledighet genom byte till 5-6 extra semesterdagar om man väljer bort semesterdagtillägget. Detta gör att kommunens verksamheter får en ökad semesterlöneskuld. Då personal tar ut sina semesterdagar innebär det ytterligare vikarier i förskolan eftersom all semester inte kan förläggas till sommaren. Under sommaren är många förskolor öppna och det krävs viss ordinarie personal för att verksamheten ska kunna fungera.

120 pedagoger i Katrineholms förskolor valde att semesterväxla 2018 = ca 600 dagar. Till detta kommer sjukfrånvaro, VAB-dagar, utbildningar, ordinarie semester. Antal vikarier som passerar i barn och pedagogers vardag är stort och med skiftande kompetens.

Ekonomi

Förskolan har de senaste åren fått en ökning av *Barn i behov av särskilt stöd*. Flera av dessa barn behöver vuxenstöd under hela dagen på förskolan. Tilläggsbeloppet täcker del av denna tid vilket gör att resten bekostas av områdets budget. En del av dessa barn fortsätter till sär- eller träningskolan där de får helt andra förutsättningar än vi har möjlighet att ge dem - små grupper och personal med rätt kompetens.

Förskolans IKT-uppdrag har utökats. Kommunen har satsat på iPads till all personal i förskolan vilket har tagits emot mycket positivt av personalen. Dock saknas medel för fortsatt utveckling kring IKT.

Kostnaderna i förskolan har ökat t.ex. vikarier, möbler, utforskningsbart pedagogiskt material. Barnpengen har dock inte höjts i samma utsträckning. Vi har idag mycket svårt att hålla den kvalité som behövs i Katrineholms förskolor.

Slutsats:

En handlingsplan behöver upprättas av Bildningsförvaltningen/Bildningsnämnden hur förutsättningarna i Katrineholms förskolor ska kunna förbättras för att vi ska klara vårt statliga uppdrag - bidra till en god grund för barns utveckling och lärande enligt läroplanens mål. Vi är övertygade om att nyckeln till ökad måluppfyllelse för eleverna i grundskolan börjar i förskolan.

Förskolecheferna i Katrineholms Kommun

Lotta Borghede, Birgitta Larsson, Lena Brohede, Helena Lindkvist, Anette Häckerström,
Catharina Meyer-Berg, Sofie Tornell, Emma Rask, Josefine Johansson, Karin Pettersson

2018-03-01

Bilaga 1

Lista på administrativa uppgifter för Förskollärare

Här ingår inte förskollärarens pedagogiska uppgifter såsom planera, analysera genomförd undervisning, iordningsställa material och miljöer osv. Ej heller dammsugning av mattor och tvätt av leksaker.

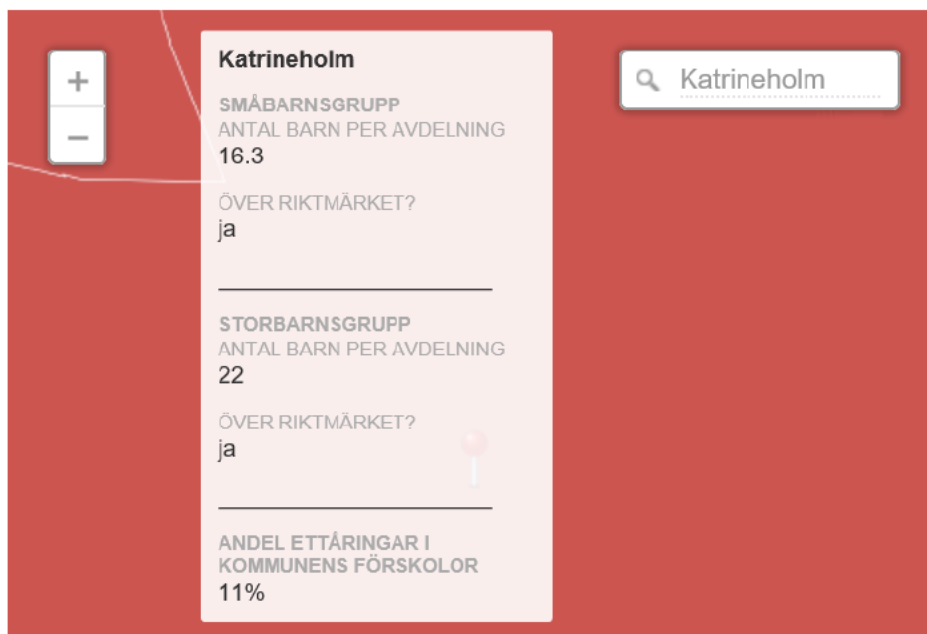
- Månadsbrev till vårdnadshavare
- Läsa/svara på mail

- Felanmälningar till vaktmästare
- Bokning av utvecklingssamtal
- Checka in/checka ut barn vid lämning och hämtning
- Ta emot samtal ang. sjukanmälan/frånvaro av barn
- Hantering av sjukanmälan från kollega - bokning av vikarie
- Göra dagordning inför Avdelningsreflektion
- Ta emot leveranser/signera
- Skriva ut informationspapper till vårdnadshavare ang. exempelvis fskl-klass
- Samordning kring teater från Länsteatern
- Schemaändringar
- Skriva matlistan dagligen (hur många ska äta, allergier, specialkost)
- Skriva planer för arbete kring IKT, projekt, likabehandling osv.
- Handledning och bedömning av vfu-student
- Föra anteckningar av inköp för avdelningens budget
- Orosanmälningar socialförvaltningen
- Kontroller av barns närvaro från Försäkringskassan
- Agera it-support
- Föra protokoll vid olika möten
- Publicera information/dokumentation till vårdnadshavare på Lärknuten
- Godkänna barns schemaändringar
- Gå igenom vad som ska beställas pedagogiskt material/förbrukningsmaterial
- Fylla i lönerapport vid ändringar av arbetstid
- Skattningar i Qualis

Så stora är barngrupperna i din kommun

2017-10-31 | Tre av fyra kommuner har för stora småbarnsgrupper. Det visar Skolverkets statistik över antal barn på avdelningar för barn upp till och med tre år. Se hur det ser ut i din kommun.

Kartan visar vilka kommuner som har större småbarnsgrupper än riktmärket. Klicka för att se om kommunen ligger över riktmärket även för äldre barn. Du kan också se andelen ettåringar i kommunens förskolor.

Fotnot: Mätningen gjordes den 15 oktober 2016. Skolverket bad kommunerna uppges hur många barn det går per avdelning. Med avdelning avsågs den barngrupp som barnet huvudsakligen ingår i. Siffrorna är ett genomsnitt för alla förskolor i en kommun och avser både kommunala och privata förskolor. Skolverket saknar uppgifter för åtta kommuner.

HÄR ÄR GRUPPERNA FÖR STORA

● Tre av fyra kommuner har för stora småbarnsgrupper. Det visar Skolverkets statistik över antal barn på avdelningar för barn upp till och med tre år. Kartan visar de kommuner (röda) där småbarnsgrupperna överstiger riktmärket på max 12 barn per grupp.

KOMMUNER MED STÖRST GRUPPER:

Lysekil	17,9
Ånge	16,7
Hylte	16,6
Norberg	16,5
Flinspång	16,5
Söderhamn	16,3
Katrineholm	16,3
Eskilstuna	16,2
Vara	16
Skara	15,6

KOMMUNER MED MINST GRUPPER:

Härjedalen	10
Vindeln	9,6
Berg	9,6
Kungsbacka	9,5
Enköpings	8,1
Orsa	8
Linköping	7,9
Nybro	7,4
Storumans	7
Malå	4*

Fotnot: Mätningen gjordes den 15 oktober 2016. Skolverket bad kommunerna uppge hur många barn det går per avdelning. Med avdelning avsågs den barngrupp som barnet huvudsakligen ingår i. Siffrorna är ett genomsnitt för alla förskolor i en kommun och avser både kommunala och privata förskolor. Skolverket saknar uppgifter för åtta kommuner.

* Malå kommun har bara en småbarnsavdelning.

